

کارنامه درخشان وزارت نفت در اجرای قانون هوای پاک

۱۷ قانون هوای پاک، در شرکت ملی گاز ایران جمع‌آوری اطلاعات و بهینه‌سازی موتورخانه‌ها و سامانه‌های احتراقی انجام شده که در نتیجه آن از حدود ۲۶.۶ میلیون مشترک، اطلاعات موتورخانه‌ها و سامانه‌های احتراقی بیش از ۱۹.۲ میلیون مشترک یعنی ۷۲ درصد مشترکان به سازمان ملی استاندارد ارسال شده، همچنین طرح رایگان بهینه‌سازی موتورخانه‌ها نیز از سوی شرکت ملی گاز ایران در حال اجراست.

در اجرای این طرح تاکنون ۲۲۰ هزار مشترک تجاری، اداری و خانگی که از سیستم موتورخانه استفاده می‌کنند شناسایی و اصلاح رایگان ۴۲ هزار موتورخانه نیز انجام شده که ۱۵۸ میلیارد تومان برای این کار هزینه شده است.

وزارت نفت برای بهبود کیفیت هوا به قانون هوای پاک اکتفا نکرده است و تلاش دارد برای کاهش ورود آلاینده‌ها و گازهای گلخانه‌ای به جو، اقدام‌های دیگری را نیز در دستور کار قرار دهد.

در این راستا اقدام‌هایی همچون توسعه استفاده از سی‌ان‌جی در ناوگان عمومی یعنی تاکسی، ون، وانت و مسافربری شخصی به صورت رایگان برنامه‌ریزی شده که تاکنون در اجرای مصوبه شورای اقتصاد ۲۲۰ هزار دستگاه سی‌ان‌جی سوز شده، همچنین طرح توسعه حمل‌ونقل مسافر با قطار شهری (مترو) با استفاده از ظرفیت ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر در دست اجرا است. هم‌اکنون ۲۳ میلیون مترمکعب سی‌ان‌جی در کشور مصرف می‌شود که معادل کاهش مصرف ۲۳ میلیون لیتر بنزین است.

از دیگر اقدام‌های وزارت نفت خارج از شمول قانون هوای پاک، سرمایه‌گذاری برای جمع‌آوری گازهای مشعل بوده است.

کام‌های مهم وزارت نفت برای کاهش آلودگی هوا در کلانشهرها، اقدامی مهم که با مدیریت و توزیع سوخت استاندارد باعث شده آلودگی هوا روندی نزولی در پیش بگیرد. سالانه حدود ۷ میلیون نفر جان خود را به علت آلودگی هوا یا دلایل منتسب به آن از دست می‌دهند. سهم ایران از آن بین ۲۰ تا ۳۰ هزار نفر است. البته بر اساس آمار، سال گذشته ۲۱ هزار نفر در ۲۷ شهر کشور جان خود را به علت آلودگی هوا از دست دادند. تجربه کشورهای مختلف نشان می‌دهد آلودگی هوا معضلی قابل حل است و ایران هم قانون هوای پاک را برای گذر از این مرحله تصویب کرده است؛ هرچند به نظر می‌رسد تاکنون آن‌طور که باید، اجرا نشده است، اما دولت سیزدهم مصمم به کاهش آلودگی هوا بوده و منابع مالی کافی نیز برای این منظور در نظر گرفته است.

و افزایش ظرفیت تولید سوخت با استاندارد یورو، در وزارت نفت پیگیری شده است.

البته برای تسریع در اجرای این طرح‌ها با توجه به اینکه سهامدار عمده این پالایشگاه‌ها وزارتخانه‌های مختلف هستند، لازم است حداقل ۴۰ درصد از سود عملیاتی سالانه این پالایشگاه‌ها به حساب اندوخته سرمایه‌ای منظور و در اجرای این طرح‌ها تسریع شود.

پیش از این، طرح‌های بهبود کیفیت در پالایشگاه‌هایی همچون شازند اراک، ستاره خلیج فارس و مانند آنها انجام شده است، به گونه‌ای که بیش از نیمی از سوخت توزیعی کشور، استانداردهای اروپایی یورو ۴ یا یورو ۵ دارند.

یکی از الزامات ماده ۲ قانون هوای پاک در حیطه اختیارات وزارت نفت، اجرای طرح کهاب یا همان کاهش، هدایت، انتقال و بازیافت بخار بنزین است. وزارت نفت اجرای این طرح را نیز با جدیت پیگیری کرده است.

افزون بر این، ۵ هزار و ۲۹۲ دستگاه نفتکش به تجهیزات طرح کهاب برای حمل بنزین درون شهری مجهز شده‌اند.

این تعداد، ۵۰ درصد کل ناوگان نفتکش‌های حامل فرآورده در کشور هستند.

در عین حال هم‌سو با اجرای ماده

در این میان وزارت نفت با اجرای پروژه‌های کیفی‌سازی فرآورده‌های نفتی تلاش می‌کند سهم خود را برای داشتن هوای پاک‌تر افزایش دهد.

دولت سیزدهم به منظور افزایش تولید و کیفیت فرآورده‌های نفتی در کشور، ۲۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری را در دستور کار دارد، زیرا تأمین سوخت مورد نیاز کشور از مهم‌ترین ارکان امنیت انرژی به شمار می‌رود.

از همین‌رو همواره بر تأمین و توزیع پایدار سوخت در کشور تأکید شده است و در این بین بنزین به‌عنوان راهبردی‌ترین سوخت مصرفی، اهمیتی بسزا دارد.

قانون هوای پاک برای کاهش آلودگی هوا تکالیف متعدد و متنوعی را به عهده دستگاه‌های مختلف از جمله وزارت نفت گذاشته است، فارغ از اینکه اجرای بخش مهمی از این تکالیف به سرمایه‌گذاری کلان و منابع مالی گسترده نیاز دارد و صنعت نفت به دلیل تحریم‌ها با محدودیت‌های مالی روبه‌رو است.

با این حال وزارت نفت اقدام‌های پرشمار و مهمی را برای عمل به مفاد این قانون فراتر از محدودیت‌های اعمال شده انجام داده یا در حال انجام آن است.

اجرای ماده ۱۸ قانون هوای پاک، ارتقای کیفیت فرآورده‌های نفتی و سوخت تولیدی پالایشگاه‌های موجود

ویژه‌نامه
صنعت نفت

ایران

اردیبهشت ۱۴۰۲